

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 25. 10. 2019
COM(2019) 550 final

2019/0242 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

**o pozícii, ktorú má prijať Európska únia vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide
o prijatie rozhodnutia o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody
o partnerstve AKT – EÚ**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Toto rozhodnutie Komisie zahŕňa návrh rozhodnutia Rady o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ v súvislosti s prijatím prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 Dohody o partnerstve medzi EÚ a skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov (AKT)¹ podpísanej 23. júna 2000 v Cotonou (ďalej len „Dohoda o partnerstve z Cotonou“). Komisia navrhuje predĺžiť uplatňovanie všetkých ustanovení Dohody o partnerstve z Cotonou do 31. decembra 2020 alebo do nadobudnutia platnosti novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT podľa toho, čo nastane skôr.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dohoda o partnerstve z Cotonou

Dohoda o partnerstve z Cotonou je od roku 2000 rámcom pre vzťahy EÚ so 79 krajinami AKT. Dohoda bola uzatvorená na obdobie 20 rokov, od 1. marca 2000 do 29. februára 2020. Následne bola v rokoch 2005 a 2010 zrevidovaná.

Platnosť Dohody o partnerstve z Cotonou uplynie 29. februára 2020. V súčasnosti prebiehajú rokovania o novej dohode o partnerstve AKT – EÚ, ktoré sa začali v septembri 2018. Ukázalo sa však, že uvedené rokovania nepovedú k novej dohode pripravenej na uplatňovanie k uvedenému dátumu uplynutia platnosti. Táto situácia by viedla k vákuu vo vzťahoch medzi EÚ a AKT, ktoré treba vyplniť.

2.2. Rada ministrov AKT – EÚ

Rada ministrov AKT – EÚ je orgánom na úrovni ministrov, ktorý bol zriadený na základe dohody (článok 15 Dohody o partnerstve z Cotonou). Tvoria ju na jednej strane členovia Rady Európskej únie a členovia Európskej komisie a na druhej strane členovia vlády každého štátu AKT. Funkciou Rady ministrov AKT – EÚ je okrem iného prijímať rozhodnutia potrebné na realizáciu a vykonávanie Dohody o partnerstve z Cotonou. Rada ministrov AKT – EÚ prijíma svoje rozhodnutia spoločnou dohodou zmluvných strán. Na to, aby boli rozhodnutia platné, musí byť prítomná i) polovica členov Rady Európskej únie (t. j. 14 ministrov členských štátov EÚ); ii) jeden člen Komisie a iii) dve tretiny členov zastupujúcich vlády štátov AKT (t. j. členovia vlád z 55 rôznych štátov AKT).

2.3. Prechodné opatrenia

Článok 95 ods. 4 druhý pododsek Dohody o partnerstve z Cotonou znie takto: „*Rada ministrov prijme každé prechodné opatrenie, ktoré môže byť požadované až do vstupu novej dohody do platnosti.*“ Podľa článku 95 ods. 4 druhého pododseku Dohody o partnerstve z Cotonou sa môžu uplatniť prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatniteľnosť celej dohody alebo jej častí do dátumu začatia uplatňovania (predbežného vykonávania alebo nadobudnutia platnosti) novej dohody. Tieto prechodné opatrenia bude preto treba zaviesť, aby sa zabránilo politickému, inštitucionálnemu a právnemu vákuu vo vzťahoch medzi EÚ a AKT.

V záujme zachovania právnej, politickej a inštitucionálnej kontinuity s krajinami AKT v prípade, že sa nová dohoda nestane uplatniteľnou pred uplynutím platnosti súčasného

¹ Rozhodnutie Rady z 19. decembra 2002, ktoré sa týka uzatvorenia Dohody o partnerstve medzi skupinou štátov africkej, karibskej a tichomorskej oblasti na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanej v Cotonou 23. júna 2000 (Ú. v. EÚ L 65, 8.3.2003, s. 27).

právneho rámca, treba prijať prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatňovanie súčasnej dohody.

2.4. Prijatie prechodných opatrení Výborom veľvyslancov AKT – EÚ

V súlade s článkom 95 ods. 4 Dohody o partnerstve z Cotonou prijíma prechodné opatrenia Rada ministrov AKT – EÚ². Podľa článku 15 ods. 4 Dohody o partnerstve z Cotonou môže Rada ministrov AKT – EÚ delegovať právomoci na Výbor veľvyslancov³. Na tento účel delegovala Rada ministrov AKT – EÚ 23. mája 2019 právomoc prijať rozhodnutie o prechodných opatreniach na Výbor veľvyslancov⁴. Podľa článku 16 ods. 2 Dohody o partnerstve z Cotonou môže Výbor veľvyslancov v rámci mandátu, ktorý naň preniesla Rada ministrov AKT – EÚ, prijímať rozhodnutia záväzné pre zmluvné strany.

Výbor veľvyslancov sa podľa svojho rokovacieho poriadku pravidelne schádza, najmä, aby pripravil zasadnutia Rady ministrov, a vždy, keď sa to ukáže potrebné na žiadosť jednej zo strán⁵. Vzhľadom na túto flexibilitu môže Výbor veľvyslancov zabezpečiť, aby sa rozhodnutie o prechodných opatreniach prijalo včas a najneskôr v januári 2020.

Výbor veľvyslancov AKT – EÚ preto na jednom zo svojich zasadnutí prijme rozhodnutie o prechodných opatreniach. Toto rozhodnutie by malo slúžiť na účely predĺženia uplatňovania ustanovení Dohody o partnerstve z Cotonou (ďalej len „pripravovaný akt“), ako sa uvádza v jej článku 95 ods. 4.

Účelom pripravovaného aktu je predĺžiť uplatňovanie Dohody o partnerstve z Cotonou v celom rozsahu do 31. decembra 2020 alebo do nadobudnutia platnosti alebo začatia predbežného vykonávania novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

V rozhodnutí o prechodných opatreniach sa musí vymedziť, i) ktoré časti dohody sa majú prechodne uplatňovať a ii) dokedy sa prechodné opatrenia uplatňujú. Komisia navrhuje, aby sa uplatňovanie súčasnej Dohody o partnerstve z Cotonou predĺžilo do 31. decembra 2020, pokiaľ nová dohoda nenadobudne platnosť alebo sa nezačne uplatňovať pred uvedeným dátumom. Navrhovaný dátum 31. decembra 2020 sa prekrýva s uplynutím platnosti súčasného

² Rada ministrov AKT – EÚ je orgánom na úrovni ministrov, ktorý bol zriadený na základe dohody (článok 15 Dohody o partnerstve z Cotonou). Tvoria ju na jednej strane členovia Rady Európskej únie a členovia Európskej komisie a na druhej strane členovia vlády každého štátu AKT. Funkciou Rady ministrov AKT – EÚ je okrem iného prijímať rozhodnutia potrebné na realizáciu a vykonávanie Dohody o partnerstve z Cotonou. Rada ministrov AKT – EÚ prijíma svoje rozhodnutia spoločnou dohodou zmluvných strán. Na to, aby boli rozhodnutia platné, musí byť prítomná i) polovica členov Rady Európskej únie (t. j. 14 ministrov členských štátov EÚ); ii) jeden člen Komisie a iii) dve tretiny členov zastupujúcich vlády štátov AKT (t. j. členovia vlád z 55 rôznych štátov AKT).

³ Výbor veľvyslancov AKT – EÚ sa ustanovuje v článku 16 Dohody o partnerstve z Cotonou. Pozostáva na jednej strane zo stáleho predstaviteľa každého členského štátu EÚ a zástupcu Komisie a na druhej strane z vedúceho misie každého štátu AKT pri EÚ. Výbor veľvyslancov pomáha Rade ministrov AKT – EÚ pri plnení jej úloh a realizuje každý mandát, ktorý mu rada zverí (článok 16 ods. 2 Dohody o partnerstve z Cotonou). V tejto súvislosti môže v rámci mandátu, ktorý naň preniesla Rada ministrov AKT – EÚ, prijímať rozhodnutia záväzné pre zmluvné strany.

⁴ Rozhodnutie Rady ministrov AKT – EÚ č. 1/2019 z 23. mája 2019 o delegovaní právomocí na Výbor veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o rozhodnutie prijať prechodné opatrenia podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ [2019/920] (Ú. v EÚ L 146, 5.6.2019, s 114).

⁵ Článok 1 ods. 1 rozhodnutia Rady ministrov AKT – ES č. 3/2005 z 8. marca 2005 o prijatí rokovacieho poriadku Výboru veľvyslancov AKT–ES (Ú. v. EÚ L 95, 14.4.2005, s. 51).

viacročného finančného rámca, ako aj s uplynutím platnosti 11. Európskeho rozvojového fondu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa má navrhovaná pozícia Únie prijať na zasadnutí Výboru veľvyslancov AKT – EÚ.

4. PRÁVNÝ ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“.

Pojem „akty s právnymi účinkami“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“⁶.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Podľa článku 95 ods. 4 druhého pododseku dohody o partnerstve AKT – EÚ podpísanej 23. júna 2000 v Cotonou sa môžu uplatniť prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatniteľnosť celej Dohody o partnerstve z Cotonou alebo jej častí do dátumu začatia uplatňovania novej dohody (predbežného vykonávania alebo nadobudnutia platnosti dohody po jej ratifikácii všetkými zmluvnými stranami). Predovšetkým „Rada ministrov prijme každé prechodné opatrenie, ktoré môže byť požadované až do vstupu novej dohody do platnosti.“

Z toho jasne vyplýva, že akt, ktorý má Výbor veľvyslancov AKT – EÚ prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravované rozhodnutie Výboru veľvyslancov bude záväzné podľa medzinárodného práva v súlade s článkami 15 a 16 dohody.

Výbor veľvyslancov je orgán zriadený podľa článku 16 Dohody o partnerstve z Cotonou.

Európska únia je popri svojich členských štátoch zmluvnou stranou Dohody o partnerstve z Cotonou, a teda bude pripravovaným rozhodnutím Výboru veľvyslancov viazaná.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak plánovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavný cieľ alebo hlavnú zložku, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka sú len vedľajšie, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť

⁶ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, vec C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo hlavná alebo prevažujúca zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú fungovania Dohody o partnerstve z Cotonou ako celku, najmä predĺženia jej uplatňovania po predpokladanom dátume uplynutia platnosti. Hmotnoprávny základ rozhodnutia Rady sa preto musí stanoviť na základe Dohody o partnerstve z Cotonou ako celku⁷.

Dohoda o partnerstve z Cotonou bola uzatvorená ako dohoda o pridružení, a teda vychádzala z článku 310 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorý je ekvivalentom článku 217 ZFEÚ. Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 217 ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 217 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

⁷

Pozri najmä rozsudok vo veci C-244/17 Komisia/Rada („Kazachstan“) [ECLI:EU:C:2018:662], s. 40 a v ňom uvedenú judikatúru.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorú má prijať Európska únia vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 217 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej (ďalej len „dohoda o partnerstve AKT – EÚ“)⁸ bola podpísaná 23. júna 2000 v Cotonou. Dohoda o partnerstve AKT – EÚ nadobudla platnosť 1. apríla 2003 a má sa uplatňovať do 29. februára 2020.
- (2) V súlade s článkom 95 ods. 4 prvým pododsekom dohody o partnerstve AKT – EÚ sa v septembri 2018 začali rokovania o novej dohode o partnerstve AKT – EÚ. Nová dohoda nebude pripravená na uplatňovanie k dátumu uplynutia platnosti súčasnej dohody o partnerstve. Považuje sa preto za potrebné prijať prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatňovanie ustanovení súčasnej dohody.
- (3) V článku 95 ods. 4 druhom pododseku dohody o partnerstve AKT – EÚ sa stanovuje, že Rada ministrov prijme prechodné opatrenia s cieľom predĺžiť uplatniteľnosť celej dohody o partnerstve AKT – EÚ alebo jej častí do začatia predbežného vykonávania alebo nadobudnutia platnosti novej dohody.
- (4) Podľa článku 15 ods. 4 Dohody o partnerstve z Cotonou delegovala Rada ministrov AKT – EÚ 23. mája 2019 právomoc prijímať prechodné opatrenia na Výbor veľvyslancov AKT – EÚ⁹. Výbor veľvyslancov AKT – EÚ má mať pred januárom 2020 pravidelné zasadnutie, na ktorom rozhodne o prijatí prechodných opatrení podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ.
- (5) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ, keďže pripravovaný akt je pre Úniu záväzný.
- (6) V tomto rozhodnutí by sa mala stanoviť pozícia Únie, pokiaľ ide o schválenie pripravovaného aktu vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ,

⁸ Dohoda (Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3) zmenená dohodou podpísanou v Luxemburgu 25. júna 2005 (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podpísanou v Ouagadougou 22. júna 2010 (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3).

⁹ Rozhodnutie Rady z 22. mája 2019 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Rade ministrov AKT – EÚ, pokiaľ ide o delegovanie právomocí na Výbor veľvyslancov AKT – EÚ, pokiaľ ide o rozhodnutie prijať prechodné opatrenia podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ (Ú. v. EÚ L 142, 29.5.2019, s. 67).

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore veľvyslancov AKT – EÚ podľa článku 95 ods. 4 dohody o partnerstve AKT – EÚ, je predĺžiť uplatňovanie všetkých ustanovení dohody o partnerstve AKT – EÚ podpísanej 23. júna 2000 v Cotonou do 31. decembra 2020 alebo do nadobudnutia platnosti alebo začatia predbežného vykonávania novej dohody o partnerstve medzi Úniou a štátmi AKT, podľa toho, čo nastane skôr.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*